

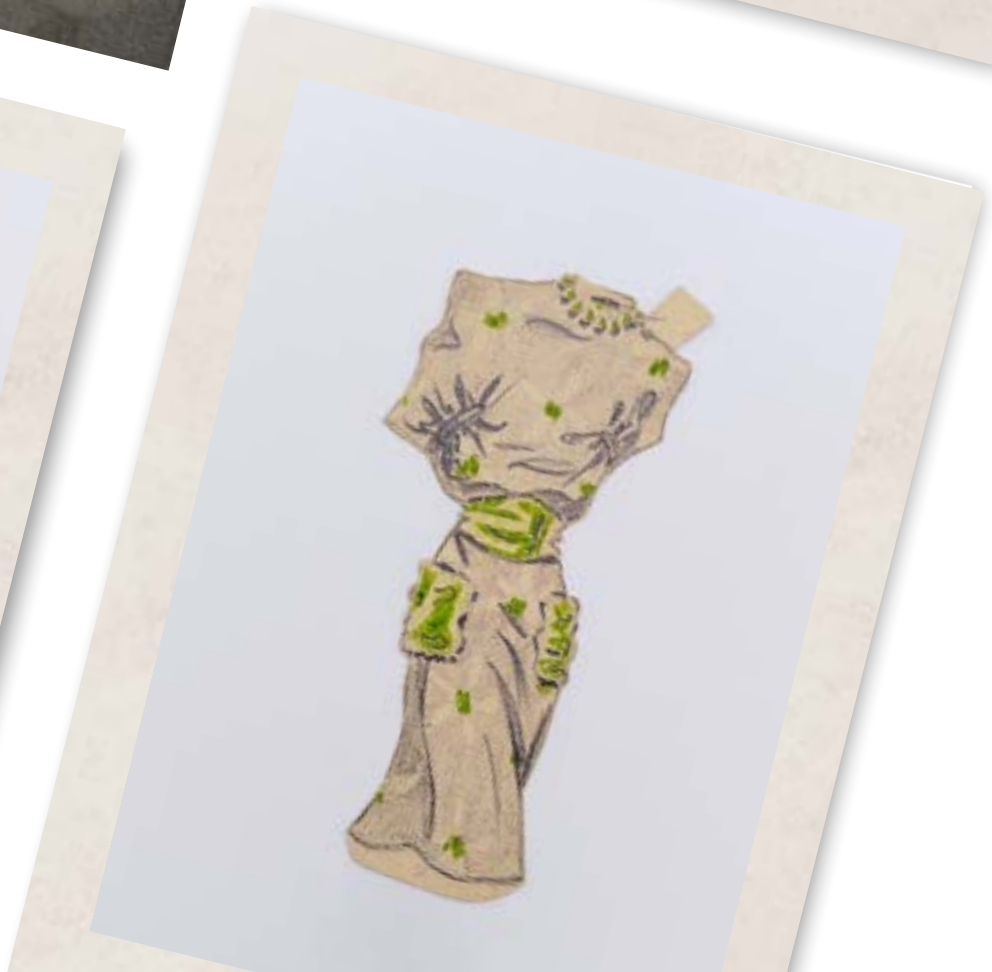

WILSKA

Wirtualna galeria prac
Marii Wilskiej.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Wspólnie dla dziedzictwa

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy Instytut Dziedzictwa

FUNDACJA MUZEUM HISTORII UBIORU

Koordynacja projektu
Fundacja Muzeum Historii Ubioru

Z ogromną radością informujemy, że w ramach programu „Wspólnie dla Dziedzictwa" prace nad przygotowaniem wirtualnej galerii prac Marii Wilskiej, niezwykle utalentowanej nastolatki, która w trudnych latach 30. i 40. XX wieku stworzyła wyjątkowe papierowe lalki do ubierania. Zbiór ten obejmuje prawie 1000 rysunków małego formatu, wykonanych z niezwykłą starannością i dbałością o szczegóły. Każda lalka posiada swoje personalia, a także unikatowy zestaw ubiorów, które pasują zarówno na formalne, jak i nieformalne okazje.
Papierowe lalki Marii Wilskiej stanowią fascynującą galerię strojów typowych dla lat 30. i 40. XX wieku oraz ciekawe odbicie ówczesnych obyczajów.

Maria Magdalena Wilska (1923-2005), córka cenionego architekta Jerzego Siennickiego, od wczesnej młodości pasjonowała się modą. Zbierając żurnale, w swoim zeszycie kopiowała modele i ich stroje. Z czasem zaczęła tworzyć papierowe lalki oraz własne projekty ubrań dla nich. W ten sposób powstała kolekcja składająca się z 33 lalek (zarówno kobiet, jak i mężczyzn) oraz ponad 1000 strojów.

Marzyła o studiowaniu historii sztuki, jednak wojna i okupacja pokrzyżowały jej plany. Po wojnie musiała zarabiać na utrzymanie, ponieważ jej rodzice stracili większość majątku. Wyszła za mąż za studenta architektury, Juliusza Wilskiego, i urodziła dwie córki. Poświęcała się rodzinie, kontynuując jednocześnie swoją pasję do mody, szyjąc stroje dla siebie i córek, zawsze zgodne z najnowszymi trendami.

Maria Wilska 1943 r.

Maria Wilska z przyjaciółką lata 30. XX

Kolekcję Marii Wilskiej tworzy ponad 1000 rysunków małego formatu. Zbiór składa się z kilku grup. Trzon każdej z nich tworzy papierowa lalka przedstawiona w wystudiowanej pozie. Dalszą część grupy stanowi zbiór ubiorów, obejmujący garderobę zarówno codzienną, jak i odświętną, czy sportową. Kilka lalek posiada uniformy – wojskowe i medyczne.

Lalki mierzą od 12 cm do 21 cm wysokości. Mężczyźni są bardzo porównywalni w rozmiarze, duże zróżnicowanie występuje wśród lalek kobiet. Zostały wykonane na papierze o różnych gramaturach, co może świadczyć o różnorodnych etapach powstawania kolekcji lub dostępności materiałów w danym czasie. Większość rysunków została przygotowana przy użyciu ołówka oraz kredek ołówkowych, jednak kilka strojów namalowano farbami, co nadaje im wyjątkowy, intensywniejszy charakter. Znaczna część zbioru zachowała się w bardzo dobrej kondycji: kolory są wyraźne, wszystkie linie widoczne, a papier nieuszkodzony. Jednak niektóre z lalek i ich strojów znacznie pociemniały lub wyblakły, przez co niewidoczne stały się rysy twarzy i detale ubioru. Dwie lalki mają także ubytki w kończynach.

Większość lalek posiada imiona, a niektóre także nazwiska, co nadaje im osobisty charakter i stwarza wrażenie, jakby każda lalka była wyjątkową postacią w swojej własnej historii. W kolekcji można odnaleźć wiele postaci, które są ze sobą spokrewnione, w tym bliźniaczki Annę i Krystynę Giersznickie. Rodzinne powiązania lalek mogą sugerować inspirację prawdziwymi relacjami lub wymyślonymi historiami, które Maria Wilska tworzyła dla swoich postaci. Przykładem jest lalka ubrana w elegancki, wieczorowy strój, co może wskazywać na charakterystyczne, zaplanowane role społeczne. Stroje sportowe z kolei świadczą o zainteresowaniu Wilskiej różnymi aktywnościami i stylem życia swoich postaci.

Mimo drobnych uszkodzeń, jakie czasem pojawiają się w kolekcji, całość zachwyca autentycznością i dbałością o szczegóły. Jest to zbiór unikalny, oddający zarówno ducha tamtych czasów, jak i osobiste zaangażowanie Wilskiej w swoją twórczość.
Każda lalka i każdy strój wydają się być niepowtarzalne, co tworzy fascynującą galerię osobowości. Dzięki takiej różnorodności lalek i strojów, kolekcja ta może stanowić nie tylko źródło artystycznej inspiracji, ale także materiał badawczy dla historyków mody czy badaczy sztuki. Dla współczesnych odbiorców stanowi przykład rękodzieła, które łączy w sobie elementy sztuki, osobistych historii i pasji do tworzenia.

Wirtulana galeria Marii Wilskiej powstała powstała dzięki zaangażowaniu wolontariuszy oraz Fundacji Muzeum Historii Ubioru m.in.

Agnieszki Błasiak, Karoliny Gallas, Patrycji Majerowicz, Anny, Moryto, Dagny Moryto, Piotra Moryto Nijakowskiego, Pawła Nijakowskiego, Jowity Ubraniak.

Informacje biograficzne oraz fotografie z rodzinnego albumu udostępniła Katarzyna Małyszko.

Dziękujemy za nieoceniony wkład w ocalenie od zapomnienia prac wyjątkowej polskiej artystki.

Lucyna

Daria Podhorska

Krystyna

Krzysia

Alicja

Marinet

Lucyna hr. Tyszkiewicz

Ewa

Krystyna i Ann Giersznickie

Anna 11

Alicja Suchorzewska

Anna 10

Barbara Cieszyńska

Gabryela Hryniewiczowa

Nimby

Anna 17

Julia

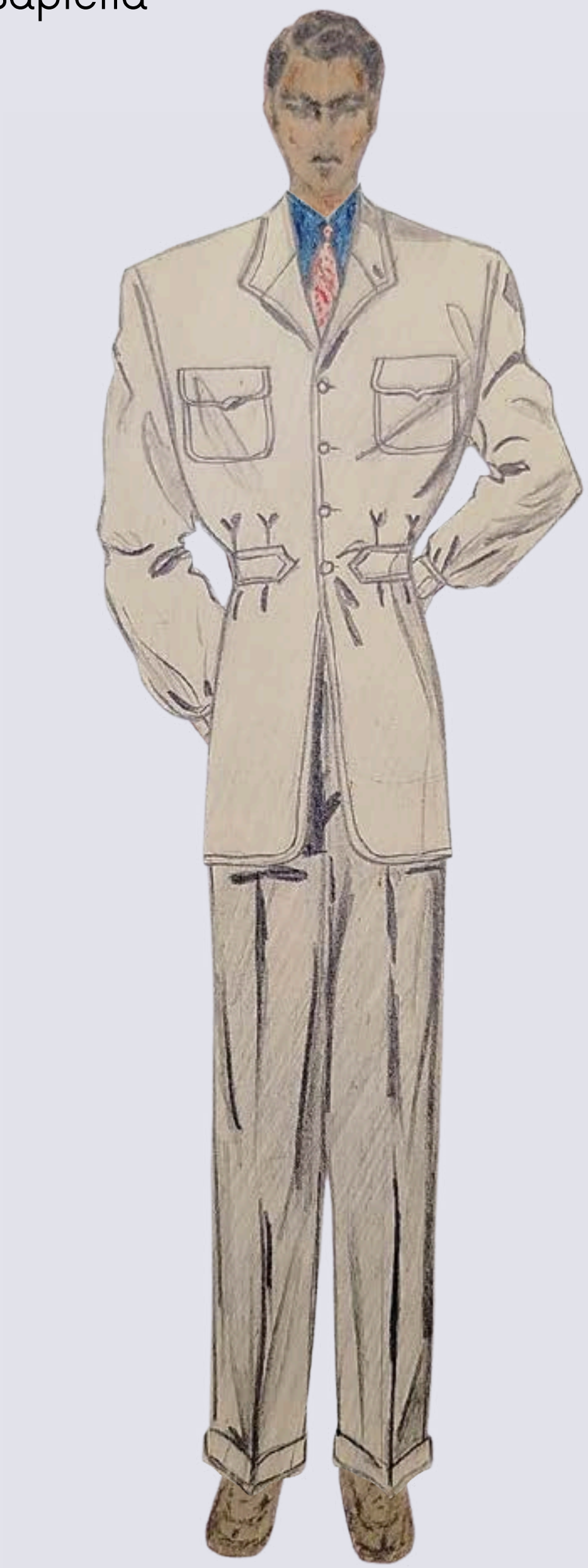
Danuta

Barbara

Andrzej Sapieha

Witold Bronickie

Wojciech Bohatyrowicz

Roman Narbut

Zbigniew

Seweryn Popławski

Lecvh Gioersznicki

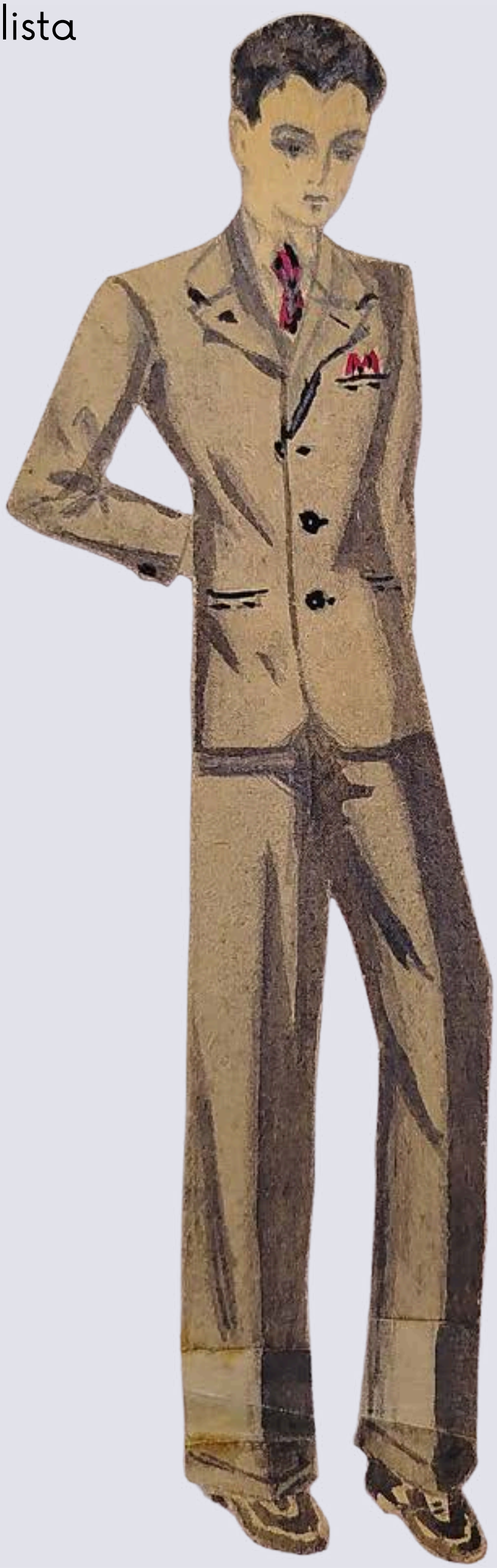
Janusz Horeszczański

Andrzej Hryniewicz

Gimnazjalista

mariawilska.pl